

Hub-bulletin 13 Humanistische Uitvaartbegeleiding Sprekers bij uitvaarten

Bulletin van de Humanistische Uitvaartbegeleiding (Hub), Midden-Nederland

Elke drie maanden stuurt de Humanistische Uitvaartbegeleiding, regio Midden-Nederland, u een bulletin toe. Hierin kunt u lezen wie we zijn en wat we doen. Dit 13e bulletin bevat een interview met twee van onze spreeksters uit de tijd voor corona, een (geanonimiseerd) verhaal over een uitvaart tijdens deze crisis en een kort vooruitzicht over onze plannen wanneer corona weer achter ons zal liggen.

'IEDER MENS IS UNIEK'

Onderstaand interview is gehouden met twee van onze spreeksters, Ann Korthuis en Joke Botman. Het is in november 2019 gepubliceerd in *De Stedendriehoek*, een huis-aan-huisblad in Apeldoorn, Deventer en Zutphen.

Wanneer iemand komt te overlijden, volgt er vanzelfsprekend een uitvaart. Het is dan heel gebruikelijk dat de overledene wordt herdacht via sprekers. Veelal zijn dat familieleden of vrienden van de overledene, maar niet iedereen heeft het vermogen om op zo'n trieste bijeenkomst te spreken. Er kan in dat geval een beroep worden gedaan op de Humanistische Uitvaartbegeleiding.

Joke Botman

En dat gebeurt ook regelmatig, leert een gesprek met Ann Korthuis en Joke Botman. Zij werken als sprekers bij uitvaarten in de regio Midden-Nederland. "Wanneer er een beroep op ons wordt gedaan, gaan wij in gesprek met de familie van de overledene. Uit de verhalen en – vaak ook grappige – anekdotes die ons worden verteld, tekenen wij het

levensverhaal op: het In Memoriam dat we willen vertellen tijdens de uitvaart. Dat komt tot uiting in het persoonlijke levensverhaal. Wie was de overledene en wat betekent hij of zij voor de omgeving? Welke thema's en dilemma's domineerden het leven? Wat was belangrijk voor hem of haar? In het levensverhaal komen naast persoonlijke kracht ook zwakke punten – respectvol – aan de orde. Ieder mens en ieder levensverhaal is uniek en dat wordt in de toespraak verwerkt. Ook staan we hierin stil bij de beleving van de nabestaanden."

De meer dan twintig vrijwilligers van Humanistische Uitvaartbegeleiding in deze regio hebben allen veel levenservaring en een groot inlevingsvermogen. "Dat heb je ook nodig in dit werk. We nemen echt de tijd voor zo'n familiegesprek.

Ann Korthuis

Dan word je in korte tijd heel vertrouwd met de familie en heb je ook voldoende tijd om echt terug te gaan naar het verleden van de overledene. Regelmatig komen dan onderwerpen ter tafel die vaak niet bij alle gesprekspartners bekend zijn; kinderen van de overledene weten

bijvoorbeeld niet altijd waar of wanneer hun ouders elkaar hebben ontmoet. Ook dat leidt soms tot een vrolijke, ontspannen sfeer in een toch droevige periode. Alles wat we zeggen en doen gaat in nauw overleg met de familie en het is aan ons om het afscheid van een dierbare tot een mooie herinnering te maken. Want ja, een uitvaart is natuurlijk een treurige gebeurtenis, maar graag ook vieren wij in onze toespraak het leven van de overledene en willen dat delen met familie en vrienden. Het is echt heel dankbaar werk om je talenten te benutten om anderen van dienst te zijn.”

EEN UITVAART TIJDENS CORONA

Aan het begin van de avond word ik gebeld door een uitvaartverzorgster: of ik wil spreken tijdens de uitvaart van Mieke. Drie jaar geleden heb ik dat ook gedaan tijdens die van haar man Peter en de familie wil graag dat ik weer spreek. Mieke is niet aan corona overleden, voegt ze er snel aan toe. Natuurlijk wil ik spreken. Maar ik heb op voorhand ook een aantal vragen. Hoe zal het contact met de familie verlopen? Willen ze dat ik op bezoek kom of gaan ze akkoord met digitaal contact? Hoeveel mensen zullen er bij de begrafenis aanwezig zijn? Hoe zorgt zij, als verantwoordelijke, ervoor dat de omstandigheden in de aula volkomen coronaproef zijn?

Ze weet me gerust te stellen. Er zullen hoogstens twintig mensen bij de uitvaart zijn. De drie kinderen van Mieke willen met behulp van het programma *Zoom* met me overleggen over de gang van zaken tijdens de bijeenkomst en over het levensverhaal van Mieke. En heus: de omstandigheden in de aula zullen optimaal zijn. Gerustgesteld zeg ik toe.

Bij het gesprek met de familie via *Zoom* blijkt het een groot voordeel te

zijn dat ik indertijd uitgebreid met Mieke zelf heb gesproken. Overleggen met vier scherpjes voor je blijkt namelijk erg vermoeiend te zijn. Broer in Ede praat regelmatig dwars door broer in Apeldoorn dwars door zus in Hengelo heen. Het directe contact, gezichtsuitdrukkingen, lichaamstaal, handgebaren vallen deels weg. Maar omdat ik al veel informatie heb, in grote lijnen weet hoe de familie het wil hebben komen we er toch goed uit. In de aula staan de stoelen ver uit elkaar. Vooraan zitten de drie kinderen met elk hun eigen gezin bij elkaar. Achteraan zitten de paar familieleden en vrienden die hebben durven komen. Ik vertel dat ik drie jaar geleden in precies dezelfde zaal op precies dezelfde plaats heb gestaan toen Peter was overleden en hoe anders dat toen was geweest. Na afloop van de bijeenkomst in de aula gaan alleen de kinderen van Mieke met hun gezinnen mee naar de begraafplaats. De anderen bedank ik hartelijk voor hun komst. Met een knik en een handgebaar neem ik afscheid van de familie en de uitvaartverzorgster, stap in mijn auto en rijd weg. Ik heb mijn best gedaan er een mooie, warme uitvaart van te maken maar vraag me tijdens de rit naar huis af of ik daarin geslaagd ben. Gelukkig hoor ik later van de familie dat het goed is geweest. Maar geef mij maar weer die uitvaarten van vóór deze crisis.

HERDENKINGSBIJEENKOMSTEN

Een werkgroepje van sprekers van de Hub is bezig met het voorbereiden van herdenkingsbijeenkomsten die na de coronacrisis gehouden zullen worden ter nagedachtenis aan overledenen. U kunt, als u hierin geïnteresseerd bent, te zijner tijd contact met ons hierover opnemen via ons centrale nummer:

0900-900 50 30.